

Blaðstjórinn á Sosialinum dæmdur:

Höfdu ekki »0« í skatti, men 10–15.000 kr.!

Skal gjalda 10 dagbætur og sakarmálskostnaðin

Dómur er fallinn á sakarmálinum, sum Ingvarð Thorsteinsson og Bjarni Vestergaard lögdu móti Sosialinum eftir lögtingsvalið 1978.

Fyrirverandi blaðstjórinn á Sosialinum, Vilhelm Johannesen, er dæmdur at gjalda 10 dagbætur, sum hver er 100 kr. og haraftur at skal hann rinda 1000 kr. í sakarmálskostnaði til saksökjarnar.

Orsökinn til stefningina frá Ingvarð Thorsteinsson og Bjarna Vestergaard var eitt lesarabrév, sum stóð í Sosialinum 4. november 1978. Brævið var undirskrivað av Sunningi.

Í stefningini kravdu saksökjarnar Vilhelm Johannesen straffaðan sambært grein 267 í straffilógini vegna sær skuldsetingar og vanvirðisligu úttalislí, sum vóru framkomin í brævinum.

Saksókti, Vilhelm Johannesen, kravdi seg aftur móti frifunnun, av tí at hvørki skuldsetingar ella vanvirðisligu úttalislí vóru í brævinum.

Ikki »null-skatt«

Í lesarabrévinum verður m.a. sagt um Ingvarð Thorsteinsson og Bjarna Vestergaard, sum báðir vóru stillaðir upp fyri Framburðs- og Fiskivinnuflokkinn: »Tí tosa um skattalóg, nógv gjalda tí í skatti, 0. Men pening manglar tykkum aldri, skifta bíl, sum maður skiftir hosi, heimini á tremur við øllum luxus, hvaðani koma pengarnir? (0 í skatti)«.

Í grundgevinginum

fyri dómin verður víst á, at saksökjarnar Ingvarð Thorsteinsson í skattaárinum 1977/78 rindaði 15.535 kr. og árið eftir 14.926 kr. í skatti av eini inntøku uppá ávíkavist 50.200 og 49.200 kr.

Um hin saksökjarnar, Bjarna Vestergaard, verður sagt, at hann hesi somu skattaár hevði 10.891 og 12.242 kr. í skatti av eini skattainntøku uppá 43.200 og 45.900 kr.

Passa til allar skógvar

Í lesarabrévinum, sum hevði yvirskriftina »Nú ríða teir niðarlaga«, verður skrivað um saksökjarnar, sum politikarar og um teirra politisku fortíð.

Í stefningini eru nøkur av teimum førd fram:

»Nýggjur flokkur er stovnaður. Hverjir eru so val-evni og stillarar á hesum flokki í Suðuroy? Hetta eru menn, sum passa allar skógvar, men sum orðtakið sigur, »pak slás og pak forliges igen« og víðari: »Nei, Bjarni og Ingvarð, kastid frá tykkum. Tí eru vígðir og funnir og lættir, tykkara politikkarar er og verður 0,0. Tí politikarar verða tí ongantíð. Tað var prógv um betta, vit hoyrdu tykkum og kenna tykkum, ganga bygd úr bygd og lesa upp úr skrivi, sum sær stóru kanónir, so sum Kjartan Mohr og Adolf Hansen hava skrivað tykkum, og sum tit løsu upp sum um tit vóru norðanfjórðmenn, men ikki suðuroyingar«, og víðari: »Goðu menn! Vendið við aðrenn ov seint, tí hava vinglað úr einum flokki í annan og stillarar tykkara. So meining hava tit onga, men rópa um tøl, sum tit ikki hava skil fyri. Tí sum orðtakið sigur, meining tín er sum reyv mín. Reyv hevur onga meining, og tað hava tit heldur ikki. Nei, goðu veljarar, latið tykkum ikki orkymia av slikum monnum. Teir eru tað ikki verdir. Tí tit kenna teir menn«.

Dómur og dómsgrundarlag

Saksøgeren har nærmere anført, at læserbrevet er ærekrænkende for sagsøgerne, hvortil kommer, at de også beskyldes for skattevigslignende forhold, og det på trods af, at de stedse har betalt skat.

At sagsøgerne begge på opfordring af flere personer lod sig opstille til lagtingsvalget for Framburðs- og Fiskivinnuflokkurin kan ikke begrunde, at kandidaternes private- og økonomiske forhold bliver inddraget i valgkampen, og da slet ikke når det oplyste ikke er sandt. Det må da betragtes som en klar overskridelse af ytringsfrihedens grænser.

Sagsøgerne henvendte sig straks til avisen for at få oplyst navnet på læserbrevskriveren, men redaktøren (sagsøgte) var ikke at træffe før efter valget den 7. november 1978. De har ikke siden kunnet få navnet oplyst. Hertil kommer, at en almindelig beklagelse efter valget ikke er tilstrækkeligt for sagsøgerne, da udtalelsen da har virket, de må derfor renses fuldstændigt.

Sagsøgte har nærmere anført, at der i det omhandlede læserbrev hverken er ringeagtssytringer eller sigtelser for forhold egnet til at nedsætte sagsøgerne i medborgernes agtelse. Begge sagsøgerne havde frivilligt ladet sig opstille til lagtingsvalget og må derfor som politikere være forberedt på at blive udsat for »angreb« i forbindelse med valgkampen, og dette læserbrev går ikke ud over, hvad man må forvente, selvom nogle af de anvendte udtryk ikke er særlig pæne.

Selvom læserbrevet angivelse af, at sagsøgerne ikke betaler skat, ikke kan anses for helt korrekt, så må deres skat dog siges at være meget lav, men dette kan ikke betragtes som en sigtelse i straffelovens forstand, hvortil kommer, at når der henses til afskrivningslovgivningen kan der godt være tale om et stort privatforbrug sammenholdt med et lille skattebælte.

Det er under sagen oplyst, at sagsøgeren Ingvarð Thorsteinsson i skatteåret 1977/78 betalte 15.535 kr. og i 1978/79 14.926 kr. i skat af en skattepligtig indkomst på henholdsvis 50.200 kr. og 49.200 kr. mens Bjarni Vestergaard i samme år betalte henholdsvis 10.891 kr. og 12.242 kr. af skattepligtige indtægter på henholdsvis 43.200 kr. og 45.900 kr.

Retten skal udtale:

Når henses til, at det omhandlede læserbrev blev offentliggjort umiddelbart forinden lagtingsvalget i 1978, og at begge sagsøgerne, om hvem der ikke er tvivl om, at det er de personer, der hentydes til i læserbrevet, var opstillet som kandidater for Framburðs- og Fiskivinnuflokkurin og derfor måtte være forberedt på at blive udsat for angreb fra anden politisk side som en del af valgkampen, findes alene udtalelserne om sagsøgernes økonomiske- og skatteforhold at kunne anses for ærekrænkende i straffelovens forstand og dermed indeholdende sigtelser, der er egnet til at nedsætte dem i medborgernes agtelse.

dagbókin

Panelfundur um film og sjónvarp

Almenni panelfundurin hjá Brúkarafelagnum um films- og sjónvarpssýningar og eftirlitið við teimum verður á nýggja Landsbókasavninum í annaðkvöld kl. 20.

Uppistova

Juniordeildin kemur saman í kvöld kl. 19 og Ungmannadeildin kl. 21.

Frigggjadagin kl. 15 er samkoma fyri tilkomin og eldri og friggjakvöldið kl. 20 er opið hús fyri øll.

Orð krossins

Sendingin á íslenskum máli, hoyrist hvørt mána kvöld kl. 23.15 frá Monte Carlo á millumbylgju 205 m (1466 kHz).

Sion, Vági

Telefonandaktin hoyrist dag og nátt á tlf. 73677.

Landastrokið til Havnar

Í kvöld — hin 30. janúar — kemur Klaksvíkar Sjónleikarafelag væntandi til Havnar við skemtileikinum, Landastrokið. Leikurinn verður framfördur í sjónleikarhúsinum.

Norea Radio Danmark

Hoyrist á millumbylgju 205 m (1466 kHz) kl. 21.15 — 21.30.

I dag: »Der er ingen forskel!« Hartvig Wagner, fyrstedeumaður, talar.

Margrethe Wagner syngur.

Norskar sendingar eru hvørt kvöld kl. 17.05 á stuttbylgju 31 m (9,6 mHz) og kl. 18.05 á stuttbylgju 41 m (7,2 mHz).

Nýggjur tíðindamaður

Mánadagin tók Boði Godtfred, Tórshavn, prógv á Danmarks Journalisthøjskole.

Boði hevur skrivað høvuðsuppgávu sína um sjónvarpsmálið í Føroyum.

Hann er tann sjeindi føroyingurin, sum hevur fingið sær útbúgving eftir nýggju blaðmannatúgbúgvingini.

Sofus Poulsen (v.m.) og Oddmar Skarðhamar avmyndaðir úttan fyri føroysku sendistovuna í Aberdeen

Tekur við sum sendimaður

Frigggjadagin, 1. februar, tekur Sofus Poulsen við starvinum sum føroyskur sendimaður í Bretlandi. Hann tekur við, nú Oddmar Skarðhamar fer úr starvinum vegna aldur. Oddmar Skarðhamar hevur røkt starvið síðani

1945. Tað er ikki ein óroyndur maður, sum nú skal umboða Føroyar í Bretlandi. Sofus Poulsen hevur nevniliga starvast á føroysku sendistovuni í Aberdeen í 30 ár.